

Den 19. december 2017.

Børne- og Socialministeriet
sm@sm.dk
Børne- og socialminister Mai Mercado
min@sm.dk
Kopi til Social-, Indenrigs- og Børneudvalget

Vedr.: Ændring af navneloven og navnebekendtgørelsen

Gennem de seneste år er der gennemført vigtige lovgivningsmæssige og administrative forbedringer af transkønnede personers forhold – juridisk kønsskifte, sletning af de transrelaterede koder i det psykiatriske afsnit i Sundhedsvæsenets Klassifikations System (SKS) og senest ændring af sundhedslovens bestemmelse om kastration i forbindelse med kønsskifte.

Navneloven

Navneloven indeholder imidlertid tre paragraffer, som i dag må betegnes som forældede og sprogligt forkerte. De bør derfor ændres, så også navneloven lever op til Folketingets erklærede ønske om at forbedre forholdene for transkønnede personer.

LGBT Danmark, Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner beder ministeren om at fremsætte lovforslag om ændring af navneloven, så bestemmelserne om kønsbestemte navne med tilhørende bemyndigelse til, at ministeren kan fastsætte regler om, at personer, der er transseksuelle ikke er omfattet af kravene om kønskorrekte navne, ændres til, at der kan gøres undtagelse fra de kønskorrekte krav i de tilfælde, hvor ansøgningen om navneændringen ledsages af en skriftlig erklæring om, at navneønsket er begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn. For transkønnede børn og unge under 18 år skal forældrene/værgen samtykke.

Det drejer sig om følgende tre paragraffer:

Slægtsmæssig eller lignende tilknytning til efternavnet

§ 4. Et navn kan tages som efternavn, hvis en af følgende betingelser er opfyldt:
[...]

6) Navnet er et efternavn, som ansøgeren har ret til efter de øvrige bestemmelser i dette kapitel, med ændring af en kønsbestemt endelse af dette efternavn, hvis navnet har tradition i en kultur, som tillader dette.

Stk. 4. Et navn kan endvidere ikke tages i medfør af stk. 1, nr. 6, hvis det betegner det modsatte køn i forhold til den, der skal bære navnet. Social- og indenrigsministeren kan fastsætte regler, der for transseksuelle personer gør undtagelse fra bestemmelsen i 1. pkt.

Patronymnavne og andre efternavne

§ 7. Som efternavn kan endvidere tages

[...]

Stk. 2. Et efternavn efter stk. 1, nr. 1 og 2, må ikke betegne det modsatte køn i forhold til den, der skal bære navnet.

Stk. 3. Social- og indenrigsministeren kan fastsætte nærmere regler om de i stk. 1 nævnte forhold. Social- og indenrigsministeren kan endvidere fastsætte regler, der for transseksuelle personer gør undtagelse fra bestemmelsen i stk. 2.

Fornavne

§ 13. Som fornavn kan tages et navn, der er optaget på den liste, der er nævnt i § 14, stk. 1, eller som er godkendt efter § 14, stk. 3.

Stk. 2. Et fornavn må ikke betegne det modsatte køn i forhold til den, der skal bære navnet.

Stk. 3. Social- og indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om, at personer, der er transseksuelle eller ganske må ligestilles hermed, ikke er omfattet af forbuddet i stk. 2.

Som følge af foranstående bør navnelovens § 16, stk. 3 også ændres, så det ikke længere skal være statsforvaltningen, som skal træffe afgørelse i de nævnte sager.

* * *

Sundhedsvæsenets Klassifikations System (SKS) er ændret, så de transrelaterede koder i det psykiatriske afsnit i er slettet. I stedet er der oprettet kontaktkoder.

Det gør, at begreberne "transseksuel" og "ganske må ligestilles hermed" ikke mere anvendes.

Vejledning om sundhedsfaglig hjælp ved kønsidentitetsforhold (VEJ nr. 9921 af 22. september 2017) udstedt af Sundhedsstyrelsen, gør, at det ikke mere skal vurderes, om en person er transkønnet (i navneloven og navnebekendtgørelsen betegnet som "transseksuel").

De tre paragraffer i navneloven er dermed sprogligt og indholdsmæssigt ikke mere i overensstemmelse den øvrige lovgivning om transkønnedes forhold og bør derfor ændres som indledningsvis anført.

LGBT Danmark modsætter sig **ikke**, at navne ved navngivning af små børn skal svare til disses ved fødslen tildelte køn eller være kønsneutrale. Men LGBT Danmark ønsker, at navneloven ændres så personer, der har en oplevelse af at tilhøre det andet køn, får mulighed for at få ændret deres navn(e) på en administrativ hensigtsmæssig og let måde – ved afgivelse af en erklæring.

LGBT Danmark gør i den forbindelse opmærksom på, at transkønnede børn og unge under 18 år har et stærkt behov for, at de kan få ændret deres kønsbestemte navn(e). Da transkønnede børn og unge under 18 år ikke har mulighed for at få juridisk kønsskifte,

er det presserende, at de i det mindste får mulighed for at ændre deres navn(e), så navnet/navnene kønsligt svarer til deres kønsidentitet og kønsudtryk.

LGBT Danmark vil også fremhæve, at navnelovens § 22 sikrer, at der ved et barns navneændring skal foreligge samtykke fra barnet, når det er fyldt 12 år, og er barnet under 12 år skal der i videst muligt omfang tages hensyn barnets holdning til navneændringen. Navneloven tillægger dermed børns holdning til deres navn stor betydning, hvorved det også sikres, at børn ikke får ændret deres navn(e) imod deres ønske.

LGBT Danmark vil sluttelig bemærke, at skulle et barn/en ung fortryde et navneskift, så er det jo muligt at skifte tilbage. Et navneskift er jo fuldt reversibelt.

* * *

Navnebekendtgørelsen

Da en ændring af navneloven kræver en lovændring og derfor tager nogen tid at få gennemført, bedes ministeren straks ændre navnebekendtgørelsens § 13, som er forældet.

§ 13. Til brug for vurderingen af, om der kan gøres undtagelse fra kravet om, at et navn ikke må betegne det modsatte køn, jf. navnelovens § 4, stk. 4, § 7, stk. 2 og § 13, stk. 2, vurderer Rigshospitalets Sexologiske Klinik, om ansøgeren er transseksuel eller ganske må ligestilles hermed.

Stk. 2. Hvis vurderingen fra Rigshospitalets Sexologiske Klinik giver anledning til tvivl om, hvorvidt en person er transseksuel eller ganske må ligestilles hermed, kan der indhentes supplerende udtalelse fra Retslægerådet.

Stk. 3. Sager om undtagelse fra kravet om, at et navn ikke må betegne det modsatte køn, jf. stk. 1, behandles af statsforvaltningen.

LGBT Danmark beder om, at § 13 ændres til, at

der kan gøres undtagelse fra de kønskorrekte krav, om at et navn ikke må betegne det modsatte køn, i de tilfælde, hvor ansøgningen om navneændringen ledsages af en skriftlig erklæring om, at navneønsket er begrundet i en oplevelse af at tilhøre det andet køn.

For transkønnede børn og unge under 18 år endvidere en erklæring fra forældrene/værgen om, at de samtykker i navneændringen.

Derved bortfalder også behovet for, at statsforvaltningen skal behandle disse sager.

Med en sådan ændring bringes de administrative bestemmelser i navnebekendtgørelsen i overensstemmelse med Folketingets erklærede ønske om at forbedre forholdene for transkønnede og de øvrige bestemmelser for transkønnedes forhold.

Der henvises endvidere til begrundelserne i afsnittet om navneloven.

Søren Laursen
Retspolitisk talsperson

Linda Thor Pedersen
Transpolitisk talsperson